

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Canonicis Regvlaribvs Ecclesiae beati de Torgatona.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

piendo eam firmiter observari. Quorum sententiam magister I. monasterij procurator nuper apud sedem apostolicam constitutus coram dilecto filio nostro Pelagio sanctæ Lucie ad septa solis Diacono Cardinali, quem ipsi & prædicto Iohanni Nononis procuratori Clericorum ipsorum auditorem concessimus, petiit revocari, allegans eos contra conventionis seu compromissi tenorem sententiam protulisse, quia cum Colimbriensis Episcopus scripserit se non recolere an litterarum tenor de sua conscientia emanasset, ergo an is tenor litterarum fuerit dubitavit; ergo tenorem ipsum minimè recognovit; & ideo mandare iudices nequiverunt supradictis Clericis provideri, utpote conditione in compromisso apposta non extante. Proposuit insuper manifestè constare litteras quas iudicibus Clerici supradicti obtulerant fuisse falsatas, cum litterarum tenor quas nobis nuper Colimbriensis Episcopus super eodem facto transmisit litteris quibus pars monasterij usâ fuerat, sicut idem Episcopus asserit, omnino concordet, à quibus Clericorum litteras non est dubium discordasse. Ceterum procurator Clericorum eisdem litteras fuisse falsatas prorsus inficiens, proponebat alterius tenoris fuisse litteras quibus monasterium usum fuerat quam sint illæ quas ad nos Episcopus destinavit, adiciens quòd etsi ejusdem tenoris forsitan extitissent, contra sententiam tamen auctoritate apostolica promulgatam in præjudicium Clericorum credendum non erat Episcopo in hac parte, cum non juratus extra iudicium testimonium dedit, & sit in assertionem propria singularis, & ideo sibi soli credendum non erat, quantumque fulgeat dignitate. Allegavit præterea compromissi verba non captiosè, sed sanè potius esse intelligenda, ut scilicet verba negativè concepta in affirmationem resolvantur hoc modo; si Episcopus tenorem recognosceret litterarum, secundum arbitrium iudicum provideretur Clericis memoratis; si verò non recognosceret, idest, si recognosceret non fuisse illam continentiam litterarum, Prior & fratres ab impetitione absolventur ipsorum. Et hæc interpretatio videbatur meritò admittenda, tum quia negantis factum per rerum naturam nulla est probatio juxta legitimas sanctiones, tum quia multi potuissent casus occurrere in quibus Episcopus non recognovisset continentiam litterarum; ut si forsitan interim fuisset mortuus, vel mutus seu mente captus effectus, aut

in remotis partibus agens, vel etiam præfens, & requisitus nollit aliquatenus respondere; & sic Clerici debita fuissent provisione frustrati, quod intentioni tam partis quam iudicum obviasset. Adjecit etiam quòd illa verba, *Si Episcopus tenorem recognosceret litterarum*, non ad verborum seriem sed ad factum de quo in litteris agebatur erant potius referenda. Vnde cum Episcopus dixerit se recolere quosdam Clericos Capellæ sanctæ crucis ad præsentationem quorundam fratrum ejusdem loci ad titulum monasterij ordinasse ac dedisse litteras ordinatis, oblatas sibi litteras super quibus erat contentio recognoscens proprio sigillo munitas, licet dixerit se non recolere an litterarum tenor de sua conscientia emanasset, tenorem recognovisse intelligitur litterarum quas veras & authenticas reputabat; sicut si aliqua nobis littere offerrentur nostra bulla munita, quæ nec rasæ nec cancellatæ nec abolitæ viderentur in aliqua sui parte, neque vitium appareret in filo, stilo, charta, vel bulla, nec in honestum continerent aliquid vel iniquum, etsi non essemus memores sic fuisse in facto processum quemadmodum litterarum series contineret, quia omnium habere memoriam divinum est potius quam humanum, procul dubio litteras approbaremus easdem, & per consequentiam eandem intelligeremur continentiam approbare. His igitur & aliis coram prædicto Cardinale propositis plenius intellectis, de fratrum nostrorum consilio sententiam prædictorum iudicum Zamorensium approbantes, illam auctoritate apostolica confirmamus. Quocirca discretionem vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus eandem sententiam faciatis appellatione remota inviolabiliter observari, contradictores, si quos inveneritis, vel rebelles per censuram ecclesiasticam compescendo. Quòd si non omnes &c. tu, frater Episcopo, cum eorum altero &c. Datum Viterbij 111. Non. Augusti, anno duodecimo.

CANONICIS REGVLARIBVS
Ecclesie beati Petri de Torquona.

Cum à sede apostolica postuletur quod æquitati sit consonum & convenienti rationi, ad concedendum debemus prompti & faciles inveniri & iusta poscentium vota propensiori cura & sollicitudine promoveri, ut tanto in amorem & devotionem sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ ferventius exardescant quanto se cognoverint majore

*Epist. 100.
De Canonicis
instituentis in
Ecclesiis parochialibus.*

rem apud eam affectionem & gratiam invenisse. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu, ad exemplar felicitatis recordationis Alexandri Papae praedecessoris nostri auctoritate vobis apostolica indulgemus ut in Ecclesiis vestris, cum vacaverint, liberum sit vobis quatuor vel tres ad minus de Canonicis vestris instituere, ex quibus unum diocesano Episcopo praesentetis ut ab eo curam suscipiat animarum, & vobis de temporalibus, illi vero de spiritualibus debeat respondere. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostrae concessionis infringere vel ei &c. usque se noverit incursum. Datum Viterbij III. Non. Septembris, pontificatus nostri anno duodecimo.

SOFFRIDO PISTORIENSI
Episcopo, ejusque successoribus canonicè
substituendis in perpetuum.

Epist. 101.
De confirmatione privilegiorum.

Quoniam universalis Ecclesiae curam Deo, prout ipsi placuit, disponente suscepimus, oportet nos fratres nostros Episcopos ampliori caritate diligere & Ecclesias eorum gubernationi committas protectione sedis apostolicae communire, quantum tam eis quam Ecclesiis quae ipsorum regimini sunt commissa sub apostolica tuitione manentibus, & Apostolorum principis patrocinium contra pravorum incursum adeptis, & ipsi officij sui prosecutioni valeant propensius imminere, & commissae ipsorum pastori oves dominicae vitae pabulum apud eos, cessantibus pravorum molestiis, uberius & quietius possint jugiter invenire. Eapropter, venerabilis in Christo frater Soffride Pistoriensis Episcopo, & tuae honestatis & antiquae devotionis qua Pistoriensis Ecclesia semper in apostolicae sedis reverentia & veneratione permansit consideratione inducti, ad exemplar felicitatis recordationis Urbani, Paschalis, Innocentij, Anastasij, Alexandri, & Urbani tertij praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum eandem Ecclesiam sub beati Petri & nostra protectione suscipimus & praesentis scripti patrocinio communitus, statuentes ut quaecunque possessiones, quaecunque bona eadem Ecclesia in praesentiarum iuste & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitate Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis praestante Domino poterit adipisci, firma tibi tuisque successoribus & illibata permaneant. Sancimus etiam ut dioecesis Pistoriensis episcopus,

sicut ejus termini praedictorum praedecessorum nostrorum privilegis distincti sunt, sic in jure & conditione Pistoriensis Episcopi sine alicujus molestia vel inquietudine perseverent, per quos minorum terminos subscriptae Capellae & Ecclesiae constitutae esse noscuntur, Capella videlicet de Capraria, Capella hospitalis de Rosaria, plebs de Massa, Capella de Vincio, Capella de Bucuniano, Capella de Castellonovo, Capella sancti Martini in Monteculli, Capella sanctae Mariae Magdalene in Colle, Capella de Valazano, Capella de Verruca, super quam praefati praedecessoris nostri Urbani post tertiam & quartam discussionem est prolata sententia, Capella hospitalis de Fanano, Capella Prati Episcopi, Capella de Rotie, Capella de Cerbaria, Capella Montisacuti, Capella de Insula, Capella sancti Salvatoris sita prope Pratum juxta flumen Bisentium, Capella sancti Martini in Coiano, curtem etiam quae vocatur Pavana infra Pistoriensem comitatum cum castello Sambuca infra curtis confinia constructo, sanctae Pistoriensis Ecclesiae confirmamus, sicut à venerabilis memoriae Comitissa Mathilde beati Petri filia post diu examinatum à compluribus iudicibus ac jurisperitis actionem per iudicium Bernardi S. R. E. Praebyteri Cardinalis & jamdicti Paschalis Papae Vicarij in manus dignae recordationis Ildebrandi praedecessoris tui & fratrum ejus restituta esse cognoscitur. Porro decimationes de Montemurlo, de Prato, de sancto Paulo, de Colonita, de Montemagno, de Casale, de Lamporechio, de Creti, de Spanarechio, quas de laicorum manibus solertia praedicti praedecessoris tui eripuit, nullus unquam ab Ecclesiae jure & Clericorum usibus alienare praesumat. Idipsum de ceteris curtibus praedictae praecipimus quae hodie in Ecclesia Pistoriensis possessione persistunt, videlicet de Lizano, de Mammiano, de Caumana, de Batoni, de Satornana, Brandellio, Piscia, Gropuale, Vinaciano, Tobiano, publica silva mortua, Vizule, Plathaneze, Celleri, & de terra sita infra episcopatum Bononiensem, quam tenuerunt homines de Valle Biderla, curte de Spallio. Insuper confirmamus vobis plebem sancti Hippolyti in Alpe, plebem sancti Laurentij, plebem in Montemurlo, plebem de Villiano, plebem sancti Quirici, plebem in Monte Cuculi, plebem in Satornana, plebem de Brandellio, plebem de Caumana, plebem sancti Marcelli, plebem de Lizano, plebem